

Gäller för: VO1 Barn BUP och Kvinna

Giltig från: 2026-04-07

Innehållsansvar: Beatrice Möberg, (beamo3), Specialistläkare

Giltig till: 2028-04-30

Godkänd av: Marie Hufvudsson, (marjo100), Verksamhetschef

Facialis pares, akutsjukvård - barn

Förändringar sedan föregående version

Sidan 4, tagit bort sista stycket.

Bakgrund och syfte

Facialis pares är ett tillstånd som kan uppkomma hos Barn och Ungdomar i alla åldrar, både kongenitalt (då i del som syndrom) eller som ett tillstånd förvärvat av infektion, trauma eller växande process i närhet till facialisnerven. Vi ser ca 10–12 fall per år lokalt, således 1/5000 barn som drabbas årligen i Skaraborg.

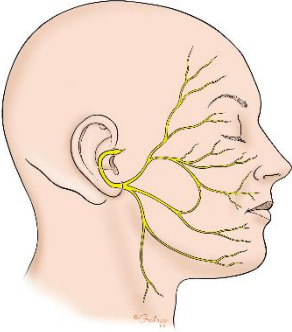
Syfte

Att förbättra samt förenkla handläggningen av perifera facialis pareser på barnkliniken samt se till att vi har en enhetlig uppföljningsrutin för barn och ungdomar med perifer facialis pares.

Utförande

Facialisnerven innerverar:

Motoriskt:	Parasympatiskt:	Sensoriskt:
Panna	GI lacrimalis	Tungans främre del
Ögonlock	GI nasales	
Nasolabiafåra	GI submandibularis	
Läppmuskulatur	GI sublingualis	
Platysma		
Stapediusmuskel		

Samtliga av dessa strukturer kan således vara påverkade när en facialispares uppstår.

Vanligaste symptom hos en **perifer** facialispares är följande:

- Minskad rörlighet i pannmuskulatur, undersöks bäst genom att be patienten rynka panna eller höja ögonbryn
- Kan ej sluta ögonlock, asymmetri av ögonlock när patienten blundar
- Utslätad nasolabialfåra
- Hängande mungipa i vila alt. minskad rörelse i mungipa vid tal på den påverkade sidan

Barn-och Ungdomar som inkommer med facialispares på akuten bör ha **undersökning enligt följande mall:**

- Blodtrycksmätning vid triagering (oavsett ålder!)
- Undersökning av kranialnerver
- Undersökning av öron mha otoskopi
- Palpation av parotiskörtel.
- Närmare undersökning av facialisnervfunktion genom undersökning av ansiktsmimik, känsel i ansiktet och tunga, samt observation på salivering eller ändrad smaksensation.

Anamnes skall innehålla följande frågor:

- När uppkom paresen
- Fästingbett senaste halvåret, lokalisation, erythema chronicia migrans utslag
- Huvudtrauma senaste 2 veckorna
- Tidigare pares, samma sida

- Feber i samband med pares
- Smärta i eller runt öron
- Huvudvärk
- Synpåverkan
- Hörselpåverkan

Det är viktigt att **utesluta** bilateral ansiktsförlamning samt tecken till central ansiktsförlamning då detta är tecken på central orsak som måste utredas och åtgärdas **akut!**

Kontakta bakjour omgående och överväg akut CT/MR hjärna!

Tecken till central orsak:

- Ansiktsförlamning som **inte** involverar pannan och/eller ögonlocksmotorik.
- Bilateral ansiktsförlamning.
- Huvudvärk
- Allmänpåverkan utan feber
- Beteendeförändring

Differentialdiagnoser vid Perifer Facialispares:

- [Neuroborrelios](#) (Vanligast)
- Bell's pares (Idiopatiskt, näst vanligast)
- [Ramsay-Hunt](#) syndrom (Herpes Zoster Oticus)
- Trauma
- Intrakraniell process/tumör/stroke (vid central pares)
- Tumör i parotis, mellanöra eller ponsvinkel
- Malignitet
- [Möbius](#) syndrom (Om bilateral facialis + ögonmuskelpareser samtidigt)
- [Melkersson-Rosenthal](#) syndrom (vid recidiv)
- Svampinfektion hos immunosupprimerade

Vid **misstanke om blåsor i hörselgång, otit eller förstörd parotiskörtel**, kontakta **ÖNH** för samarbete.

Vid **misstanke om central facialis pares**, samtal med bakjour/barnneurolog i tjänst.

Perifer Facialispareser skall utredas vidare genom LP och blodprovstagning på barnavdelningen.

Dagtid läggs patienten in som AKV.

Kvällstid kan patienter gå hem och komma åter dagen efter. **Samtala med barnavdelningen innan** hemgång från akuten så familj får tid med sig hem.

Arbetsgrupp

Beatrice Möberg, underläkare, Barn- och ungdomsmedicin, Carl-Johan Törnhage, överläkare, Barn- och ungdomsmedicin.

[Facialis pares, slutenvård – barn](#)

[Facialis pares öppenvård – barn](#)

[Facialis pares - barn](#)

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VO1 Barn BUP och Kvinna

Innehållsansvar: Beatrice Möberg, (beam03), Specialistläkare

Godkänd av: Marie Hufvudsson, (marjo100), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9699-1702881381-204

Version: 4.0

Giltig från: 2026-04-07

Giltig till: 2028-04-30